

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 59.587 van 9 mei 1996  
in de zaak A. 67.657/VII-13.714.**

In zake : de n.v. SPLENDOR,  
die woonplaats kiest bij  
Advocaten J. GHYSELS, P. FLAMEY en  
E. EMPEREUR,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Aarlenstraat 25

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de  
Vlaamse regering,  
dat woonplaats kiest bij  
Advocaat B. STAELENS,  
kantoor houdende te BRUGGE,  
Bevrijdingslaan 4, bus 1.

-----  
**D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,**

Gezien het verzoekschrift dat de  
n.v. SPLENDOR op 16 februari 1996 heeft ingediend om de  
schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het  
besluit van de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en  
Welzijn van 23 november 1995 houdende verlenging van de  
geldigheidsduur van ontwerpen van lijst van voor be-  
scherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten,  
voor zover het besluit het goed "Grote Markt 19 te  
Sint-Niklaas" betreft;

Gelet op de wetten op de Raad van State,  
gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de ar-  
tikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste  
Auditeur P. DE WOLF;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 29 maart 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 april 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J. GHYSELS, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat N. DE CLERCQ, die loco Advocaat B. STAELENS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur P. DE WOLF;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat de vordering niet ontvankelijk is; dat er vooralsnog geen noodzaak bestaat om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen; dat een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zich slechts zouden opdringen indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden

akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de verzoekende partij doet gelden :

"1. De onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing betekent dat de eigendomsbeperkingen, zoals bepaald in het Besluit van 19 juli 1994 onverkort blijven gelden. Het bestreden besluit zal immers toegepast zijn vooraleer de Raad ten gronde over het ertegen ingestelde annulatieberoep uitspraak zal kunnen doen.

Voormeld besluit van 19 juli 1994 verwijst wat de eigendomsbeperkingen betreft, naar het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten, dat vooreerst in artikel 2 een zware en zeer gedetailleerde positieve instandhoudingsplicht omschrijft en vervolgens in artikel 3 e.v. een hele reeks verbodsbepalingen opsomt, waaronder bijvoorbeeld het verbod om iets te wijzigen of te vervangen aan de constructieve elementen, het buitenschrijnwerk, gevelelementen, dakbedekking, e.d.

Deze beperkingen, en meer nog de onzekerheid over de duur van deze beperkingen, maken het voor verzoekende partij onmogelijk om een aangepaste bestemming en een concreet project te vinden voor het pand, nu aan de andere kant het B.P.A. 'Buurt de Castro' de vervanging van het pand voorstelt.

Zolang verzoekende partij geen zekerheid krijgt over de ter zake toepasselijke voorschriften, is een beslissing over de te geven aangepaste bestemming van het pand onmogelijk en gaat de verkommering door.

De vernietiging van de bestreden beslissing alleen, zonder voorafgaande schorsing, volstaat niet om aan de verzoekende partij een genoegzaam herstel te waarborgen voor het nadeel dat door de bestreden handeling wordt teweeggebracht. De klok kan onmogelijk worden teruggedraaid. De eigendomsbeperkingen kunnen niet retroactief ongedaan gemaakt worden, zij kunnen alleen ophouden. Voor het verleden is dan ook helemaal geen herstel mogelijk. Het nadeel van een onwettige eigendomsbeperking is niet vatbaar voor definitieve a posteriori begroting. Een eventuele schadevergoeding houdt bijgevolg geen herstel in. Een schadevergoeding voor de civiele rechter zal dan ook geen volledig herstel mogelijk maken.

In deze is de ernst en de moeilijke herstelbaarheid van het nadeel zeker bepaald door de aard van de onwettigheden waarvan de verzoekende partij het slachtoffer is (vgl. R.v.St., CUPPENS, nr. 39.488, 26 mei 1992).

Het nadeel is zeker niet hypothetisch. De eigendomsbeperkingen zijn dadelijk, zij doen zich alle dagen reëel voor. Zij verhinderen zelfs om concrete plannen te maken. Aldus zit de verzoekende partij die de eigendom op de Grote Markt nummer 19 te Sint-Niklaas verwierf, al bijna twee jaar in een onzekere situatie die niet toelaat ernstige beheers- of beschikkingsbeslissingen te treffen.

Het nadeel is ook ernstig aangezien het juist om deze reden is dat de wetgever de periode van onzekerheid tot een minimum heeft willen beperken. Het ernstig karakter van het nadeel wordt als het ware door de wetgever bevestigd, zodat men hier op goede grond kan gewagen dat het voortzetten van de eigendomsbeperkingen en de daaruit voortvloeiende rechts-onzekerheid, een evident nadeel oplevert.

2. Er is meer. In geval van schorsing zal de minister ook niet kunnen overgaan tot definitieve bescherming, zodat de procedure niet zonder voorwerp kan worden en de verzoekende partij niet verplicht zal worden nogmaals een procedure bij Uw Raad in te stellen.

Wanneer verzoekende partij het verlengingsbesluit enkel zou aanvechten met een annulatieberoep, zal de minister, niettegenstaande de onwettige verlenging van de geldigheidsduur van de voorlopige bescherming, toch overgaan tot de definitieve bescherming.

Enkel een arrest van uw Raad, waarin het verlengingsbesluit geschorst wordt, kan derhalve verhinderen dat de minister overgaat tot de definitieve bescherming van het goed van verzoekende partij. Dit voordeel kan door een annulatiearrest niet verkregen worden";

Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt :

IV.1 Verzoekende partij stelt dat de onmiddellijke uitvoering van de bestreden beslissing betekent dat de eigendomsbeperkingen blijven gelden.

Volgens verzoekende partij zal de verlengingsbeslissing 'immers toegepast zijn vooraleer de Raad ten gronde uitspraak zal kunnen doen' ??!!

Wat bedoelt verzoekende partij met de uitvoering en toepassing van de bestreden beslissing?

Dit kan enkel zijn : de verlenging van duur van de voorlopige bescherming.

Welnu, de bestreden beslissing zal 'toegepast en uitgevoerd' zijn vooraleer een

- arrest nopens de schorsing zal kunnen tussenkomen.
- IV.2 De voorlopige bescherming bedraagt maximum 1 jaar, met een maximale verlenging van 6 maanden.  
De verlengingsduur was reeds voor de helft verlopen - of de verlengingsbeslissing was reeds deels uitgevoerd - op 16 februari 1996, zijnde de datum van het verzoekschrift tot schorsing.  
Verzoekende partij dient aldus aan te tonen dat zij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondervindt door de verlenging van de voorlopige bescherming gedurende de resterende 3 maanden.  
Verzoekende partij beweert niet dergelijk nadeel te ondervinden en bewijst het nog minder.  
Een schorsing van de uitvoering zal geen enkel nuttig effect kunnen tot gevolg hebben, gezien de voorlopige bescherming een eind zal genomen hebben hetzij door het verlopen van de verlengingsduur hetzij door een definitieve bescherming.
- IV.3 Verzoekende partij maakt ten onrechte geen onderscheid tussen de rechtsgevolgen van de ontwerp van lijst (niet bestreden door een beroep bij de Raad van State) en de rechtsgevolgen van de verlengingsbeslissing.  
De eigendomsbeperkingen zijn een gevolg van het besluit houdende vaststelling van de ontwerp van lijst. Een beweerd moeilijk te herstellen nadeel ten gevolge van die eigendomsbeperkingen is GEEN NADEEL VAN DE BESTREDEN BESLISSING.
- IV.4 Er kan geenszins onzekerheid bestaan nopens de duur van de voorlopige bescherming.  
Artikel 7 is duidelijk en bepaalt dat een voorlopige bescherming ten hoogsten 18 maanden duurt na de publicatie in het Belgisch Staatsblad. In casu kan de voorlopige bescherming tot 23 mei 1996 duren.
- IV.5 Verzoekende partij heeft nog geen beslissing genomen nopens de bestemming van het gebouw. Ze weet dus nog niet of ze het wil slopen of niet.  
Verzoekende partij beweert dus ook niet dat het gebouw niet te restaureren valt en dat het moet afgebroken worden. Ze beweert nog minder dat die afbraak onmiddellijk moet gebeuren om een moeilijk te herstellen nadeel in haren hoofd te voorkomen.  
Precies dergelijk nadeel dient verzoekende partij minstens aan te tonen.

IV.6 Verzoekende partij bewijst door haar gedragingen dat er geen sprake kan zijn van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Ze aanvaardt de eigendomsbeperkingen van het besluit houdende de vaststelling van het ontwerp van lijst. Ze wacht tot de verlenging van die eigendomsbeperkingen reeds voor de helft verlopen is om te beweren dat die verlenging haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel teweegbrengt??!!";

Overwegende dat de verzoekende partij eigenares is van het gebouw gelegen te Sint-Niklaas, Grote Markt 19; dat met een besluit van 19 juli 1994 van de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming voornoemd gebouw op een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbaar monument wordt geplaatst; dat het bestreden besluit deze voorlopige bescherming met zes maanden verlengt; dat de verzoekende partij met haar betoog niet aangeeft welk concreet nadeel zij lijdt door die verlenging; dat dit des te meer klemmt nu zij noch de vernietiging, noch de schorsing heeft gevorderd van het ministerieel besluit van 19 maart 1994 waarvan het bestreden besluit een accessorium is; dat, enerzijds, de aangevoerde nadelen toe te schrijven zijn aan de tenuitvoerlegging van het besluit van 19 maart 1994; dat, anderzijds, de vordering tot schorsing erop gericht is de definitieve bescherming te voorkomen; dat de nadelen niet voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit; dat de verzoekende partij ook niet aantoont in welk opzicht de aard van de onwettigheden waarvan zij het slachtoffer zou zijn haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent;

Overwegende dat derhalve aan de tweede voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

## **B E S L U I T :**

### **Enig artikel.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen mei 1900 zesennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

|       |              |                      |
|-------|--------------|----------------------|
| de H. | J. VERMEIRE, | kamervoorzitter,     |
| Mevr. | M. VRINTS,   | staatsraad           |
| de H. | R. STEVENS,  | staatsraad,          |
| Mevr. | Ch. BAMPS,   | toegevoegd griffier. |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**Ch. BAMPS.**

**J. VERMEIRE.**